

УПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОРГАНАХ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ УКРАЇНИ НА ПРИКЛАДІ МІСТА КИЄВА

INTRODUCTION OF MODERN TECHNOLOGIES IN LOCAL GOVERNMENTS OF UKRAINE ON THE EXAMPLE OF THE CITY OF KYIV

Гавриленко Т.С., аспірант кафедри теорії та історії держави і права
Університет економіки та права «КРОК»

Стаття містить аналіз наукової літератури та нормативно-правових актів, на основі чого досліджуються інформаційно-комунікаційні технології в органах місцевого самоврядування на прикладі столиці України. Положення наукової статті викладаються з урахуванням прикладу Київської міської ради як органу місцевого самоврядування у контексті технологічного голосування на пленарному засіданні з використанням електронно-цифрового підпису. Стаття містить аналіз норм Закону України «Про національну програму інформатизації», який містить стратегію розв'язання проблеми забезпечення інформаційних потреб та інформаційної підтримки соціально-економічної, екологічної, науково-технічної, оборонної, національно-культурної та іншої діяльності у сферах загальнодержавного значення. Наведено приклади роботи органу місцевого самоврядування у системах електронного документообігу в інформаційному просторі України, зокрема у таких, як «1С: Документообіг», «ДокПроф», «InterDoc», «ДЕЛО», «БОСС-Референт». Деталізовано та проаналізовано особливості електронного урядування як організації державного управління за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій, що сприяє відкритості та прозорості влади, участі простих громадян у державному управлінні та наданню державних послуг у дистанційному режимі. Зазначено, що ідеальна автоматизована система для місцевого самоврядування дає такі можливості, як використання різного роду месенджерів для обміну даними, використання електронних платформ для конференцій, засідань, нарад тощо. Розкрито питання використання інформаційних технологій у функціонуванні органів місцевого самоврядування, у зв'язку із цим виокремлено проблеми, запропоновано шляхи їх вирішення. Досліджено новітні технології, які вже використовуються для більш ефективного реалізації місцевих функцій.

Ключові слова: місцеве самоврядування, інформаційні технології, сучасна реалізація функцій місцевого самоврядування, органи місцевого самоврядування, новітні технології у місцевому самоврядуванні.

The scientific article contains an analysis of the scientific literature and regulations, on the basis of which information and communication technologies in local governments are studied, on the example of the capital of Ukraine. The provisions of the scientific article are set out taking into account the example of the Kyiv City Council as a body of local self-government, in the context of technological voting at the plenary session using an electronic digital signature. The article contains an analysis of the Law of Ukraine "On the National Informatization Program", which contains a strategy to address the needs of information needs and information support of socio-economic, environmental, scientific and technical, defense, national-cultural and other activities in areas of national importance. The article provides examples of local government work in electronic document management systems in the information space of Ukraine, in particular in such as "1C: Document Management", "DokProf", "InterDoc", "DELO", "BOSS-Referent". The features of e-government as an organization of public administration are detailed and analyzed with the help of information and communication technologies, which promotes openness and transparency of government, participation of ordinary citizens in public administration and the provision of public services remotely. The article notes that the ideal automated system for local government provides such opportunities as the use of various messengers for data exchange, and most importantly, according to the author - the use of electronic platforms for conferences, meetings, conferences and more. The article reveals the issues of using information technologies in the functioning of local self-government bodies, highlights the problems in connection with this functioning, and suggests a way to solve the latter. The article examines the latest technologies that are already used by local governments for more effective implementation of local functions.

Key words: local self-government, information technologies, modern realization of local self-government functions, local self-government bodies, newest technologies in local self-government.

Актуальність теми. Функціонування органів місцевого самоврядування, зокрема у місті Києві як столиці України, сьогодні потребує новацій, сучасного форматування діяльності, використання інформаційно-комунікаційних технологій у реалізації функцій місцевого значення. До органів місцевого самоврядування у місті Києві віднесено Київську міську раду та Київську міську державну адміністрацію як виконавчий орган ради. За питання інформаційно-комунікаційних технологій у місті Києві на місцевому рівні відповідають профільна постійна комісія Київської міської ради та Департамент інформаційно-комунікаційних технологій Київської міської державної адміністрації.

Міська влада має великий спектр повноважень, визначених Законом України «Про місцеве самоврядування» та Законом України «Про столицю України – місто-герой Київ», тож постає необхідність у спрощенні їх реалізації, у чому, відповідно, і буде корисним використання новітніх технологій.

Дослідженню питань функціонування органів місцевого самоврядування в Україні приділили увагу у своїх наукових роботах такі вчені, як А.М. Колодій, Б.В. Калиновський, Т.О. Кулик, М.А. Кашишин, О.В. Сінкевич, А.Й. Француз, Т.А. Француз-Яковець та ін. Однак через активний розвиток інформаційного суспільства, розви-

ток технологій визначене питання завжди є актуальним та потребує детального дослідження.

Метою статті є дослідження стану впровадження інформаційних технологій в органах місцевого самоврядування на прикладі міста Києва, виокремлення проблем у цій галузі та надання рекомендацій для подолання таких проблем.

Виклад основного матеріалу. Сьогодні без технологічного спрощення процесів у світі неможливо розвивати будь-яку галузь, органи місцевого самоврядування в Україні також не є винятком. Пандемія також вносить свої корективи та фактично переводить діяльність як органів державної влади, так і органів місцевого самоврядування в онлайн-функціонування.

Беручи до прикладу Київську міську раду як орган місцевого самоврядування, маємо на меті зазначити, що дев'ять скликання ради неодноразово працювало в онлайн-режимі, технологічно голосуючи на пленарному засіданні, використовуючи електронно-цифровий підпис. Визначений додаток міська рада розробила напередодні. Так само і Київська міська державна адміністрація перейшла на період локдауну в онлайн-режим, більшість працівників визначеного органу працювала віддалено, використовуючи електронні системи документообігу, які працювали ще задовго до пандемії.

Необхідно наголосити, що будь-який державний орган, орган місцевого самоврядування сьогодні має використовувати електронні системи документообігу, які дають змогу підписувати документи електронно-цифровим підписом та надсилати адресату. Визначений механізм економить бюджетні кошти, час державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування, а також систематизує документообіг [4, с. 2].

Однак це лише організаційні моменти, а в місті сьогодні діє профільний департамент Київської міської державної адміністрації, який здійснює саме електронне управління містом. Зокрема, Департамент інформаційно-комунікаційних технологій виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) визначає потребу у створенні електронних інформаційних ресурсів та баз даних для створення єдиного інформаційного простору територіальної громади; організовує формування, розвиток, супроводження та забезпечення інформаційної безпеки електронних інформаційних ресурсів, баз даних і створення інформаційної системи електронної взаємодії таких ресурсів; координує та здійснює методичне забезпечення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування у м. Києві, підприємств, установ та організацій у сфері інформатизації, телекомунікаційних систем та технологій, електронного урядування, захисту інформації тощо [1].

Нормативним актом, який для України загалом визначає необхідність переходити на онлайн-систему управління містами і не тільки, є Закон України «Про національну програму інформатизації». Загалом програма інформатизації «визначає стратегію розв'язання проблеми забезпечення інформаційних потреб та інформаційної підтримки соціально-економічної, екологічної, науково-технічної, оборонної, національно-культурної та іншої діяльності у сферах загальнодержавного значення» [2].

Система електронного документообігу в інформаційному просторі України містить такі інформаційні продукти: «1С: Документообіг», «ДокПроф», «InterDoc», «ДЕЛО», «БОСС-Референт» та ін. [3, с. 146]. Однак для місцевих органів влади має бути окрема система, підлаштована під їхні вимоги та функції.

Упровадження електронного урядування в органах місцевого самоврядування неможливе без систем електронного документообігу. Саме він є основним елементом взаємодії органів державної влади та місцевого самоврядування з громадянами. Електронний документообіг є одним із найважливіших технічних елементів системи електронного урядування, адже саме він систематизує і поєднує інформацію, що полегшує її аналіз та складання звітів.

Розвиток електронного урядування дає змогу забезпечити захист прав громадян на доступ до державної інформації, залучити громадян до участі в управлінні державними справами, удосконалити технології державного управління та підвищити якість управлінських рішень. Щоб створити відкрите і прозоре державне управління в органах місцевого самоврядування, необхідно впровадити електронне урядування. Упровадження електронного урядування забезпечить кращу роботу органів місцевого самоврядування, наблизить до європейських стандартів організації влади та забезпечить відкритість її роботи, що є дуже важливим для громади міста.

Електронне урядування – організація державного управління за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій, що сприяє відкритості та прозорості влади, участі простих громадян у державному управлінні та наданню державних послуг у дистанційному режимі [5].

Потреби оперативного одержання й обробки великих обсягів різнопланової інформації, колективної роботи з підготовки документів, створення і надання електронних адміністративних послуг визначають «об'єктивну необхідність упровадження в управлінську діяльність держав-

них органів комплексної автоматизації документальних процесів» [3, с. 144].

Ідеальна автоматизована система для місцевого самоврядування дає такі можливості, як використання різного роду месенджерів для обміну даними, використання електронних платформ для конференцій, засідань, нарад тощо. Також варто нагадати про можливість проведення засідань представницьких органів місцевого самоврядування з можливістю голосувати електронним цифровим підписом та можливістю коментувати питання порядку денного та висловлювати свої пропозиції.

Необхідно наголосити на наявності у місті Києві таких можливостей та проєктів, як громадський бюджет, який електронним чином надає можливість різним організаціям взяти участь у розподіленні бюджету та отримати кошти на власний проєкт, якщо кияни за нього проголосують. Також слід наголосити на існуванні електронних петицій, які дають можливість підняти проблемне питання. А так звані місцеві ініціативи дають можливість киянам, утворивши ініціативну групу, вирішити питання місцевого значення самостійно тощо.

Важливо зосередити увагу на існуванні у місті Києві спеціального ДАТА-центру, який за допомогою численних відеореєстраторів, які розміщені у місті, дає змогу управлінням відстежувати та контролювати безпекову ситуацію [6, с. 106].

Підвищити ефективність діяльності органів місцевого самоврядування можна завдяки інформаційним технологіям. Однак усе ще існують проблеми, які заважають реалізувати весь потенціал сучасних розробок, зокрема:

- недостатня кількість і якість комп'ютерної та периферійної техніки для роботи фахівців згідно з вимогами сучасних технологій (така проблема наявна у багатьох містах і селах України);

- непристосованість придбаної техніки до обсягів роботи, яку на ній виконують, унаслідок чого ця техніка швидко виходить із ладу (також резервна техніка може бути відсутньою);

- відсутність належного рівня навичок роботи співробітників відділів із програмним комплексом, що не дає можливості виконати роботу;

- відсутність українського перекладу для роботи з іншомовними програмами, лінгвістичний бар'єр працівників, що знижує ефективність роботи.

Брак фінансування є також перешкодою до інформаційно-комунікаційного розвитку органів місцевого самоврядування зокрема та розвитку електронного місцевого самоврядування загалом.

Для вирішення вищезказаних проблем слід наголосити на необхідності придбавати для міст спеціальну комп'ютерну техніку та забезпечувати органи місцевого самоврядування резервною технікою, завжди передбачати такі витрати у місцевих бюджетах; проводити освітню діяльність між державними службовцями та посадовими особами місцевого самоврядування з метою поліпшити рівень обізнаності у сучасних інформаційних технологіях; обов'язково запроваджувати електронні системи документообігу для пришвидшення вирішення питань місцевого значення, економії місцевого бюджету та систематизації документів в органи місцевого самоврядування.

Висновки. Розглянувши стан упровадження інформаційних технологій в органах місцевого самоврядування України, наведено сучасні електронні механізми управління містом, виокремлено проблеми у цій галузі та запропоновано рекомендації для їх подолання. Ми дійшли висновку, що новітні інформаційні технології здатні прискорити діяльність органів місцевого самоврядування, зробивши процес роботи технологічним.

Ми переконані у необхідності максимально автоматизувати і централізувати всі процеси роботи, надавши можливість здійснювати побутові процеси спеціальним програмам та додаткам.

ЛІТЕРАТУРА

1. Департамент інформаційно-комунікаційних технологій. *Офіційний портал Києва* : вебсайт. URL: https://kyivcity.gov.ua/kyiv_tamiska_vlada/departamenty_ta_upravlinnia/departament_informatsiino-komunikatsiinykh_tekhnolohii.html (дата звернення: 18.09.2021).
2. Про Національну програму інформатизації : Закон України: від 04.02.1998 № 74/98-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/74/98-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 18.09.2021).
3. Білоусько Т., Яковлева К. Інформаційні технології в діяльності державних органів виконавчої влади. *Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»*. 2016. С. 144–148.
4. Система електронного документообігу АСКОД. URL: <https://askod.online/terms-of-use.ua.html> (дата звернення: 18.09.2021).
5. Про схвалення концепції розвитку електронного урядування в Україні : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.12.2010 № 2250-р. *Офіційний вісник України*. 2010. № 97. Ст. 3443.
6. Запровадження системи електронного документообігу в Україні. URL: <http://old.minjust.gov.ua/7546> (дата звернення: 18.09.2021).
7. Муха Н. Використання інформаційно-комунікаційних технологій в органах виконавчої влади. *Науковий блог Національного університету «Острозька академія»* : вебсайт. URL: <https://naub.ua.edu.ua/2013/vukorystannya-informatsiino-komunikatsiinykh-tehnolohij-u-organaх-vikonavchoji-vlady> (дата звернення: 18.09.2021).
8. Єсімов С. Використання інформаційних технологій як предмет адміністративно-правового регулювання. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія «Юридичні науки». 2015. № 827. С. 24–29.